

VZGOJNI NAČRT

OŠ KRMELJ

1 UVOD

1.1 Zakonska osnova

Vzgojni načrt je oblikovan v skladu z:

- Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 105/2007),
- Priporočili MŠŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole (MŠŠ, avgust 2008).

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 105/2007).

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

1.2 Povezanost z vizijo in poslanstvom šole

Vizija naše šole:

S kakovostnim izobraževanjem in s spoštljivimi medsebojnimi odnosi bomo skrbeli za vsestranski razvoj vsakega posameznika.

Izjava o poslanstvu šole:

Z igro do znanja v svet učenosti, skupaj pojdimo po poti modrosti.

2 PODATKI ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Pri pripravi vzgojnega načrta so sodelovali strokovni delavci šole, učenci in starši, ki so prav tako odgovorni za njegovo uresničevanje. Nastal je na osnovi analize stanja vzgojnega delovanja na šoli. Ugotovili smo naša močna in šibka področja vzgojnega delovanja. Zato smo določili prioritete, ki se jim bomo posvetili v prihodnjem obdobju: medsebojni odnosi, preverjanje znanja, povečanje sodelovanja in obveščanja staršev. Prav tako smo skupaj določili vrednote, ki jih želimo razvijati pri učencih.

3 VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE

Vrednote so rangirane na podlagi analize anket o vrednotah, ki so jih izpolnjevali učenci, starši in učitelji:

- spoštovanje:

- Delavci šole pokažejo spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev in staršev.
- Učenci razvijajo pozitivno samopodobo, dolžni so biti strpni in spoštovati vse delavce šole, vrstnike in upoštevati šolska pravila.
- Starši spoštujejo učiteljevo strokovnost, konflikte rešujejo strpno, z razgovorom, upoštevajoč mnenja učiteljev in učencev.

- znanje:

- Zaposleni zagotovijo pogoje za učenje, usmerjajo sebe in učence k iskanju informacij, novih znanj in veščin ter se strokovno izobražujejo.
- Učenci redno opravljajo svoje dolžnosti, se držijo dogovorov z učitelji in starši, svoje delovne in učne navade razvijajo s sprotnim učenjem in pisanjem domačih nalog.
- Starši spodbujajo svoje otroke k učenju, ustvarjalnosti, redno spremljajo otrokov napredek in opravljanje domačih obveznosti.

- odgovornost:

- Zaposleni izkazujejo svojo strokovnost, ustvarjalnost, pravičnost, doslednost in spoštljivost.
- Učenci izpolnjujejo svoje dolžnosti in so odgovorni za vse obveznosti in ravnanja, povezana s šolskim delom in življenjem na šoli.
- Starši sodelujejo z učitelji oz. šolo in izpolnjujejo obveznosti, vzpodbujajo otroka in spremljajo njegovo delo.

- delovne in učne navade,
- poštenje,
- strpnost,
- dobri medsebojni odnosi,
- sodelovanje,
- skrb za okolje in zdravje,
- pomoč ljudem v stiski,
- domovinska in državljanska vzgoja.

4 NAČELA, PO KATERIH BOMO DELOVALI VZGOJNO

- Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev pri vzgojnem delovanju,
- načelo proaktivnega in preventivnega delovanja,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo osebnega vzgleda zaposlenih.

5 VZGOJNE DEJAVNOSTI

To so dejavnosti, s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 105/2007).

Vzgojne dejavnosti na ravni šole:

- tekmovanja,
- delavnice za nadarjene,
- obeleževanje državnih praznikov,
- obeleževanje svetovnih dni in praznikov,
- obeleževanje začetka in konca šolskega leta,
- obeleževanje tedna otroka,
- druženja: medgeneracijska, z lokalno skupnostjo,
- sodelovanje z društvi in lokalno skupnostjo (DPM, KODIS, RK, policija...),
- eko šola (ločevanje odpadkov, zbiranje starega papirja, kartuš, baterij, čistilne akcije, eko obvestila, eko kviz, eko bralna značka, eko projekti...),
- razstavni panoji izdelkov (likovnih, literarnih...),
- oglasne deske s poučnimi in vzgojnimi vsebinami ter obvestili,
- delo šolskega parlamenta,
- delo skupnosti učencev,
- dežurstvo (učenci, učitelji),
- vključevanje staršev v življenje in delo šole: skupni roditeljski sestanki, predavanja za starše, šola za starše, seznani tev z dejavnostmi ob začetku in zaključku šolskega leta,
- dogovorjena pravila (pravila šolskega reda, hišni red),
- podelitev pohval, nagrad in priznanj ob koncu šolskega leta,
- gledališče na stopnicah,

- šolski časopis – Utrinki, časopis učencev 9.r.,
- tečaji (ples, angleščine, nemščine...),
- dobrodelne akcije,
- organizirane aktivnosti med šolskimi počitnicami,
- zobna in zdravstvena preventiva,
- zaupnik za sporočila v stiski,
- prostovoljno delo,
- poučevanje (uporaba različnih oblik in metod ter uporaba različnih didaktičnih sredstev),
- svetovanje svetovalne službe učencem in staršem, kadar imajo osebne težave in stiske; se posvetujejo z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in poklicno odločanje.

Vzgojne dejavnosti na ravni oddelka:

- delo oddelčne skupnosti,
- oblikovanje oddelčnih dogovorov, pravil, ukrepov ter obravnavanje kršitev,
- rediteljstvo,
- razredne ure,
- preventivna predavanja in dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov,
- sistematski zdravniški pregledi s predavanji,
- roditeljski sestanki (informativni, vzgojni, problemski),
- druženja (rojstni dnevi),
- ekskurzije.

Vzgojne dejavnosti na ravni posameznika:

- pogovorne ure za učence za dodatno razlago in nasvet,
- učna pomoč (vrstnika, svetovalne delavke, učitelja...),
- svetovanje in usmerjanje s strani učitelja, razrednika, šolske svetovalne službe ali drugega strokovnjaka,
- individualni razgovori ob vzgojnih in čustvenih težavah (samopodoba, depresija, jeza, strah...).

Projektne vzgojne dejavnosti:

- natečaji (literarni, likovni...),
- raziskovalne naloge,
- projektne naloge,
- pesniške zbirke, knjižne zbirke, zgoščenke,
- projekti učencev in mentorjev.

Sistemske vzgojne dejavnosti:

- interesne dejavnosti,
- dopolnilni pouk,
- dodatni pouk,
- poklicna orientacija,
- športni dnevi,

- kulturni dnevi,
- tehniški dnevi,
- naravoslovni dnevi,
- življenje v naravi,
- šola v naravi,
- plavalni tečaj,
- kolesarski tečaj (izpit),
- jutranje varstvo,
- podaljšano bivanje,
- individualna in skupinska pomoč (ISP),
- dodatna strokovna pomoč (DSP).

6 VZGOJNI UKREPI

Namenjeni so zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti, nujnih za življenje na šoli. Učenec ima ob vodenju in svetovanju priložnost, da napake popravi in izboljša svoje vedenje.

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti in ne upošteva vseh pravil, zapisanih v Hišnem redu OŠ Krmelj in v Pravilih šolskega reda, stori **kršitev** ali **hujšo kršitev**. Za vzgojne ukrepe v primeru lažje kršitve se odloči razrednik. Če učenec stori hujšo kršitev, odloča o vzgojnih ukrepih učiteljski zbor.

Vzgojni ukrepi so:

- ustno opozorilo učitelja;
- presedanje učenca;
- vpis v dnevnik;
- razgovor z razrednikom pred ali po pouku;
- razgovori s šolsko svetovalno službo ali ravnateljico;
- opravičilo: ustno ali pisno (posamezniku, v oddelku, javno pred šolsko skupnostjo, pred učiteljskim zborom);
- obvestilo staršem;
- razgovor s starši in učencem;
- restitucija, povračilo škode: učenec, ki je poškodoval, uničil lastnino nekoga drugega ali šole, jo mora povrniti v prvotno stanje ali s čiščenjem, popravilom, nadomestno stvarjo. O tem se obvesti starše. Če stvari ni mogoče vrniti v prvotno stanje, mora učenec škodo plačati;
- vključitev v postopek mediacije: mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe, posrednika oziroma mediatorja, pogovorijo. Udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediator je posrednik v sporu, je odrasla oseba. Mediacija izboljšuje splošno socialno klimo v šoli, povečuje občutek zaupanja in pripadnosti, prijateljstva in obvladovanja konfliktnih situacij, povečuje spretnosti učencev pri izgradnji dobrih medsebojnih odnosov, pomaga ponotranjiti pomembne družbene vrednote;
- odvzem aparata (mobilni telefon, mp3...);
- začasna ali trajna ukinitve ugodnosti učencu;

- dodatne zadolžitve: družbeno koristno delo, zapis razmišljanja o določeni situaciji oz. prekršku in ravnanju ob tem, govorni nastop o bontonu, o primernejšem ravnanju, pospravljanje garderobe, pomoč hišniku, zadolžitve s strani razrednika po pouku – pomoč pri pripravljanju, pospravljanju, urejanju šolskih prostorov, pomoč učencu (učna pomoč, pokroviteljska vloga učenca);
- povečan nadzor;
- dodatno spremstvo;
- zaposlitev učenca v drugi skupini ali pri prostem učitelju;
- učenec se ne udeleži dejavnosti, ki se izvajajo zunaj prostorov šole (šola v naravi, dnevi dejavnosti), pouk se mu organizira v drugi obliki.

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola izreka vzgojne opomine v skladu s Pravilnikom o vzgojnih opominih (Ur. l. RS št. 76/08).

Šola lahko učenca po izrečenem 3. vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev (54. člen ZOsn, Ur. l. RS, št. 81/06 in 102/07 in Pravilnik o vzgojnih opominih v OŠ, Ur. l. RS št. 76/08).

6 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje svetovalne službe je namenjeno učencem in staršem, kadar imajo osebne težave in stiske; se posvetujejo z njo, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in poklicno odločanje.

Osebni svetovalni pogovori učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih z učenci, še posebej s tistimi, ki imajo probleme, so izjemno pomembni. Svetovalec učencu pomaga uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami.

Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter različne oblike pomoči učencem. Dogovor opredeljuje cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjemnosti. Zapiše se v vzgojni dnevnik.

7 POHVALE IN NAGRADE

Šola vzgaja tudi s pozitivnim pristopom, to je podeljevanje pohval in nagrad uspešnim in prizadevnim učencem, ki so tako dober vzgled ostalim.

Dobitniki pohval, priznanj in nagrad so lahko posamezni učenci ali skupina učencev. Pohvale so ustne in pisne. Pohvale podeljujejo učitelji, mentorji in ravnatelj šole, in sicer:

- ustno pohvalo – kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti,

- pisno pohvalo – za aktivnosti, ki trajajo vse šolsko leto.

Učencem podeljuje priznanja ravnatelj šole za delo oz. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Nagrade podeljuje ravnatelj šole. Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Nagrado prejmejo tudi učenci 3. razreda ob uspešnem zaključku 1. triletja.

To so lahko knjige, pripomočki, ki jih učenci uporabljajo pri pouku in drugih dejavnostih.

8 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Starši sodelujejo s šolo v formalnih in neformalnih oblikah: na pogovornih urah, roditeljskih sestankih, predavanjih, delavnicah in prireditvah. Sodelujejo pri upravljanju šole preko predstavnikov v Svetu staršev in v Svetu šole. Strokovni delavci šole spodbujajo pri realizaciji posameznih oblik vzajemnega sodelovanja šole s starši: sodelovanje na dnevih dejavnosti, ekskurzijah, pri poklicni orientaciji, pri oblikovanju vzgojnega načrta šole. Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo učenci ali skupina učencev, ali kadar njihovi učenci kršijo vzgojna pravila šole.

9 SPREMLJAVA IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

Izvajanje vzgojnega načrta bomo spremljali vsi – tako strokovni delavci šole kot učenci in starši. Evalvacijo ob koncu šolskega leta bo opravil tim, ki ga bodo sestavljali ravnateljica, šolska svetovalna služba, vodji aktivov razredne in predmetne stopnje. Po potrebi se lahko tim razširi.

10 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt Osnovne šole Krmelj je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Ravnateljica je predhodno pridobila pozitivno mnenje učiteljskega zbora in Sveta staršev o vzgojnem načrtu.

Vzgojni načrt je bil sprejet na redni seji Sveta šole dne 25. 5. 2009.

Veljavnost vzgojnega načrta

Vzgojni načrt velja od 1. 6. 2009 dalje.

Žig šole:

V. d. ravnatelja
Gusta Mirt, prof.